

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 427/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. decembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 43 C 177/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. novembra 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn.

43 C 177/2014, ktoré začalo 29. marca 2014 a do podania sťažnosti nebolo právoplatne skončené.

2. Sťažovateľ žiadal vysloviť porušenie v záhlaví označených práv, prikázať okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov a zakázať okresnému súdu pokračovať v porušovaní označených práv, priznať mu finančné zadostučinenie v sume 5 000 € a nahradiť trovy konania.

3. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

4. Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

5. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie jeho veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v namietanom konaní (bod 1).

6. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

7. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

8. V konaní o sťažnosti vo veci namietaného porušenia označených práv nečinnosťou všeobecného súdu považuje ústavný súd za účinný prostriedok nápravy namietaného protiprávneho stavu, ktorý má sťažovateľ k dispozícii pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, sťažnosť proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 241/2013, I. ÚS 568/2017 a podobne).

9. Sťažovateľ mohol na ochranu svojich práv využiť a podať sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu v súlade so zákonom č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva. Podľa § 63 ods. 1 zákona o súdoch sťažnosti vybavuje predseda

príslušného súdu, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia sťažnosti na predsedu súdu vybavuje predseda súdu vyššieho stupňa.

10. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takeého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (obdobne I. ÚS 241/2013).

11. Účelom sťažnosti proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa zákona o súdoch nie je potvrdenie stavu, ktorý nie je v súlade s právami, ktorých porušenie je namietané, ale poskytnutie príležitosti súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou

(m. m. II. ÚS 64/97, I. ÚS 20/05). Ústavný súd preto o takej sťažnosti koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že účinne využil označený právny prostriedok nápravy podľa zákona o súdoch, alebo ak preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

12. Zo sťažnosti nevyplýva, že sťažnosť na prietahy v konaní adresovaná predsedovi okresného súdu sťažovateľom podaná bola. Ústavný súd preto v rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti na okresnom súde zistil, že sťažovateľ sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu nepodal. Z uvedeného dôvodu ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ nespĺnil podmienku prípustnosti sťažnosti vyžadovanú v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

13. Sťažovateľ zároveň v sťažnosti neuvádza žiadne argumenty, ktorými by preukázal, že podmienku využitia tohto prostriedku ochrany jeho základného práva nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a preto mu ústavný súd nemôže nesplnenie tejto podmienky v zmysle § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde odpustiť.

14. Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti konštatoval, že sťažovateľ nevyužil pred podaním sťažnosti ústavnému súdu účinný právny prostriedok nápravy proti nečinnosti okresného súdu a nepreukázal ani to, že uvedenú podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Uvedené skutočnosti zakladajú dôvod na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa pre jej neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

15. Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej neprípustnosť (pozri napr. I. ÚS 568/2017).

16. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2018